

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 78 (3078)

СЕРЕДА
23 КВІТНЯ
2003 року

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

«Мелодії зачарованої Десни» були скромні й величаві

«Уся творча група має намір подарувати киянам і гостям столиці, всім шанувальникам мистецтва гарний настрій від спілкування з прекрасним». Таке бажання висловив в інтерв'ю нашої газети, яке було надруковане 18 квітня нинішнього року, начальник Чернігівського обласного управління культури Борис Кальченко.

(Закінчення на 3-й стор.).

ОФІЦІЙНО

«Аби співробітництво набуло системного характеру»

Завершився офіційний візит у Республіку Білорусь делегації Верховної Ради України на чолі з її Головою Володимиром Литвином. Учорашній день позначився зустрічами з Головою Ради Республіки Білорусь Олександром Войтовичем, а також Президентом Олександром Лукашенком.

Як зауважив Олександр Войтович, «Білорусь сподівається, що цей візит стане хорошим поштовхом для розвитку відносин між країнами, у тому числі й у парламентському рівні повинні сприяти тому, щоб ці проблеми успішно розв'язувалися». Володимир Литвин підкреслив: «Проблем немає між людьми, країнами і народами, які не цікаві одне одному. Ми б хотіли, щоб співробітництво набуло системного

характеру і щоб ми заговорили прагматичною мовою». Володимир Литвин також знову зауважив, що настав час оновити Декларацію про співробітництво між парламентами, підписану 1999 року, і, можливо, зафіксувати в ній потребу створення Міжпарламентської групи співробітництва, котра визначатиме перелік питань, які необхідно обговорювати і розв'язувати.

Ще напередодні зустрічей українські делегати говорили, що, певно, під час бесіди буде порушено питання про ратифікацію білоруським парламентом Договору про держкордон. Але радили не поспішати з прогнозами, мовляв, хто знає, як піде зустріч, і взагалі не Голова Верховної Ради повинен підштовхувати Білорусь до цього кроку. Тему кордону порушив сам Президент Білорусі Олександр Лукашенко.

(Закінчення на 2-й стор.).

Про наші інтереси дбає представник Нідерландів

Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Василевський зустрівся з Виконавчим директором МВФ від Королівства Нідерландів Йорунном Кремерсом. Сторони проаналізували стан двосторонніх відносин, а також обговорили питання подальшої співпраці між Україною та МВФ. Особливу увагу

було приділено аналізу сучасного стану української економіки та досягнень у галузі реформ. Учора Йорун Кремерс також зустрівся із спеціалістами з Міністерства фінансів України. Як повідомили у Представництві МВФ, Йорун Кремерс є представником інтересів України в Раді директорів МВФ.

Символічний візит

У Києві з офіційним візитом перебуває Президент Грузії Едуард Шеварднадзе. На сьогодні заплановано його зустріч з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином.

Як повідомив напередодні приїзду глави грузинської держави посол Грузії в Україні Григол Катамадзе, передбачено підписання трьох документів — угод про реадмісію, про співробітництво в інформаційній сфері та співпрацю в економічній галузі. Грузинський посол назвав візит Шеварднадзе «символіч-

ним», бо його проведення збігається в часі з 10-річчям підписання Договору про дружбу, співробітництво і взаємодопомогу між Україною та Грузією. Учора Президент Грузії обговорив зі своїм українським колегою Леонідом Кучмою питання поглиблення двостороннього співробітництва, а сьогодні глави двох держав братимуть участь у відкритті наукової конференції «Україна і Грузія у процесах формування нової міжнародної системи безпеки та співпраці».

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Обличчя міста

Олександр Омельченко підписав розпорядження «Про підготовку програми приведення в належний стан фасадів будівель і споруд у м. Києві на 2003—2005 роки». Розпорядження таке лаконічне, що є сенс навести його повністю.

(Закінчення на 7-й стор.).

КЛАПТИК УКРАЇНИ МІЖ МОРЕМ І НЕБОМ

Оповиті морем півтора квадратних кілометра скелястої суші за дев'ятьма милями від берега, де зв'язок із навколишнім світом обмежується лише нечастими рейсами вертольота та листами від близьких. Але там живуть люди, пасуться кози, несуться кури, цвітуть едельвейси... Це — острів Зміїний у Чорному морі, частина України.

Раніше острів був суто військовим об'єктом, де базувалися системи ППО. Торік Зміїний набув нового цивільного статусу і тепер підпорядкований місцевій владі — територіально належить до Кілійського району Одеської області. На думку фахівців, цивільне обличчя острова відкриває його нові перспективи. І не тільки для того, щоб нарешті поставити крапку в кількарічній територіальній суперечці між Україною і Румунією.

(Закінчення на 6-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Випробування відбулися, путівку в життя одержано

У Луганській області налагоджується серійне виробництво автоклавів. Днями було проведено технічне випробування дослідного зразка парового стерилізатора. Його розробили фахівці заводу «Красний Луч» за пропозицією Луганської облдержадміністрації. Цей проект здійснюється в рамках затвердженої в області програми переоснащення лікувальних закладів медичним

устаткуванням, зокрема і автоклавами. Потреба в них лише установ охорони здоров'я Луганської області на сьогодні становить близько двох тисяч одиниць, а для дотримання необхідного стерилізаційного режиму в лікарнях потрібно замінити майже 70 відсотків обладнання. Дослідний зразок, виготовлений конструкторами «Красного Луча», не поступається російському ана-

логові, до того ж тут автоматизовано систему клапанів, є режим «вакуумного сушіння», спрощено обслуговування. Протягом місяця автоклав пройде клінічне медичне випробування в місті Красний Луч на базі центральної міської лікарні. Через три місяці завод підготує виробництво і розпочне серійний випуск, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Повернення в юність

Музей героїчної оборони та визволення Севастополя проводить для ветеранів місячник, присвячений Дню Перемоги. У кінопавільйоні на Історичному бульварі надано можливість безплатно послухати цикл лекцій, подивитися фільми минулих років: «Подвиг Севастополя», «Чорноморці», «Тисяча сто ночей» та інші, повідомляє наш власний кореспондент Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Арсен МАКАРОВ,
працівник прес-служби
податкової міліції Києва.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

«Хуторянка»
збирає трофеї

3

Хтось втрачає,
а хтось знаходить

4

«Війна — це завжди
страшно»

5

«Аби співробітництво набуло системного характеру»

(Початок на 1-й стор.).

На його думку, «проблема кордону не лежить у білоруській площині. Якщо ми виконаємо всі досягнуті домовленості (а вони зафіксовані, і це підтримав Президент Леонід Кучма), то я думаю, що в цьому питанні не буде абсолютно

ніяких проблем». Водночас Президент Білорусі порушив питання щодо ситуації, яка склалася з торгово-економічним співробітництвом між двома державами: «Ось наведу асбурдний прояв нашого співробітництва, коли цукор у Білорусь завозять з Куби, а не з

України. Я вважаю, що це просто неприпустимо. Завозити цукор з України вигідно не лише для нас, адже це один зі стратегічних товарів українського господарства. І якщо ми купуватимемо у вас цукру, скільки споживаємо, то це дасть поштовх до розвитку аг-

ропромисливого комплексу і у вас».

Справді, ситуацію, що склалася в економічному співробітництві, приємною не назвеш. Торік зовнішньоторговельний оборот між нашими країнами становив 565,59 млн. доларів і знизився порівняно з 2001 роком на 19,5 відсотка. Ці цифри стають ще сумнішими, якщо пригадати, що 1997 року товарооборот становив 1393 млн. дол. Помітно істотне падіння білоруського імпорту в Україну.

Під час зустрічі Олександр Лукашенко також попросив передати Президентові України, з яким він напередодні спілкувався телефоном, інформацію, пов'язану з «тракторними» проблемами. Йдеться про підприємство (за даними депутата Василя Шпака, це «Ленінська кузня»), яке почало з 2002 року складати трактори. Як сказав О. Лукашенко, підприємство простояє через фінансові та адміністративні проблеми, й «Білорусь готова постачати стільки двигунів Україні, щоб виробити свої трактори, скільки треба, і прошу передати це Президентові».

Нагадаю, що в понеділок Олександру Лукашкові зателефонував Леонід Кучма. Під час розмови вони обговорили питання двостороннього співробітництва в політичній та соціально-економічній сферах. Зокрема, про створення Організації регіональної інтеграції та діяльності спільної групи,

яку створили президенти Білорусі, Казахстану, Росії та України.

Повертаючись до теми кордону, додаю, що під час зустрічі Володимира Литвина з Прем'єр-міністром Білорусі Геннадієм Новицьким прикордонна тема також була актуальною, але йшлося зовсім про іншу проблему, а саме — спрощений перетин україно-білоруського рубежу в Чорнобильській зоні. Володимир Литвин запропонував обговорити і розв'язати це питання найближчим часом. Білоруський прем'єр погодився на пропозицію.

У Кабінеті міністрів Республіки Білорусь вважають, що головна причина втрати імпортерських позицій Білорусі в Україні, про яку йшлося на попередніх зустрічах, полягає в різкому скороченні обсягів поставок білоруських нафтопродуктів. Ажже Україна відновила п'ять провідних нафтопереробних підприємств. Крім того, падіння білоруського імпорту в Україну почасті пояснюється запровадженням Республікою Білорусь експортних мит на окремі товарні групи.

«Необхідно активно приводити політику у відповідність з тим, якою хочуть бачити її наші народи», — заявив Голова ВР і зауважив, що ми повинні збудувати міцне співробітництво ще й з огляду на наше спільне минуле, а воно таки спільне.

Це засвідчив наступний пункт програми — відвідання меморіального комплексу «Хатинь». Цього року Білорусь відзначила 60-ту річницю страшної трагедії. Про те, що вона продовжує жити в серцях звичайних білорусів, свідчать квіти, які приносять люди до місць, де колись стояли хати, а тепер лише пам'ятні стовпи. Як зауважили білоруські журналісти, за тиждень цих квітів буде ще більше, адже зараз помінальні дні, тож першими прийшли вшанувати пам'ять загблих родичів, односельчан чи просто земляків католики (а їх у Білорусі чимало), а наступними прийдуть православні. Нагадаю, що в роки Великої Вітчизняної війни було спалено разом з людьми 619 сіл. І сьогодні цей єдиний у світі цвинтар сіл справляє незвичайне враження. Українська делегація вшанувала пам'ять загблих покладанням вінків, а Голова Верховної Ради Володимир Литвин записав у Книзі гостей, що у це місце варто приїздити тим політикам, котрі плекають сьогоднішній день і планують майбутнє.

Про спільне минуле нагадала ще одна зустріч — з представниками української діаспори. Нині 2,4 відсотка населення Білорусі — це українці (237 тисяч). Активно працюють 12 об'єднань, з їх представниками і зустрічався Голова Верховної Ради України.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Мінськ.

Реформування необхідне. Але яке?

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

На це злободенне питання прагнули дати відповідь учасники «круглого столу», який відбувся у Верховній Раді. Тема його — «Конституційна реформа в Україні: оцінка політиків та експертів».

Роботу «круглого столу» вступним словом відкрив голова Комітету ВР із питань свободи слова та інформації Микола Томенко. Учасників зустрічі привітав керівник Регіонального бюро Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні, Білорусі та Молдові Гельмут Курт.

М. Томенко достатньо чітко сформулював своє бачення того, що стоїть за ініціативою Президента, і спрогнозував можливі наслідки цього політичного дійства. Так, він вважає, що публічна дискусія за «круглим столом» з приводу ініціативи Президента має відбутися у форматі чотири на чотири. Президент Леонід Кучма, глава адміністрації Віктор Медведчук, представник Президента у Верховній Раді Олександр Задорожний, координатор більшості в парламенті Анатолій Толстоушов — з одного боку, і підписанти меморандуму — Віктор Ющенко, Петро Симоненко, Олександр Мороз, Юлія Тимошенко — з другого. Трансляція дискусії повинна вестися на всіх телевізійних каналах одночасно.

М. Томенко також зазначив: що частіше Президент та його оточення кажуть, що референдуму не буде, то більше він особисто переконаний, що той такій відбудеться. З огляду на власний досвід: що більше керівництво заперечує якусь ідею, то швидше настає час її реалізації. І назвав

три можливі сценарії референдуму: правовий, квазіправовий, і такий собі обхідний. Тож треба вже тепер говорити не лише про зміст ініціатив Президента, а й про наслідки їх можливого здійснення.

Гельмут Курт у виступі вказав, що залучення громадськості до широкого обговорення такого важливого питання — шлях правильний. І особливо важливо, щоб це було обговорення не лише політиків, а й саме громадян. Він висловив сумнів стосовно доцільності розгляду будь-яких конституційних змін напередодні виборів.

Щодо введення двопалатності парламенту. Гельмут Курт вважає, що для цього у нас ще не визріли належні умови.

Гість «круглого столу» сподівається, що проведення політичної реформи не вплине негативно на імідж України на світовій арені, не буде спрямовано на підтримку якоїсь конкретної особи або груп. Метою повинно бути вироблення конкретних заходів, зокрема для боротьби з бідністю держави.

З викладом свого бачення проблем і завдань у контексті наступних обговорень ініціативи Президента виступили народні депутати України Олександр Мороз, Віктор Мусіяка, Сергій Соболев, Микола Катеринчук, головний редактор журналу «Політична думка» Олександр Дергачов, завідувач відділу соціальних структур Інституту соціології НАН України Сергій Макеев, науковий керівник фонду «Демократичні ініціативи» Ірина Бекешкіна, директор соціологічної служби «Українського центру економічних та політичних досліджень» імені Олександра Разумкова Андрій Биченко.

Іван ДМИТРЕНКО.

Суд розглядає конверти

Учора Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за поданням Антимонопольного комітету України щодо офіційного тлумачення поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в Законі України «Про поштовий зв'язок». Зокрема, у поданні наголошується, що до Антимонопольного комітету надходять скарги суб'єктів підприємницької діяльності з приводу того, що «Укрпошта» заборонила їм продаж поштових марок, маркованих конвертів, карток, конвертів чистих та художніх (без марок). Пов'язана така заборона з застосуванням «Укрпоштою» вказаного положення Закону «Про поштовий зв'язок», у результаті чого, на думку авторів подання, порушуються конституційні права інших суб'єктів господарювання, які не належать до складу «Укрпошти», а саме — обмежується їхня підприємницька діяльність. Водночас вони вважають, що поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в Законі України «Про поштовий зв'язок», стосується й інших суб'єктів господарювання, які спроможні забезпечити продаж поштової продукції на умовах, визначених договорами із «Укрпоштою».

Де ми у майбутньому купуватимемо конверти, залежить від КС.

У ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЯХ

Досвід британських лейбористів може стати в пригоді

Фото Василя ГРИБА.

Народні депутати фракції ППУ та «Трудова Україна» зустрілися з представниками Лейбористської партії Великої Британії, відомими у світі громадськими й політичними діячами баронесою Сміт і лордом Мак-Класкі, котрі відвідали Київ на запрошення «трудовиків».

Лейбористська партія сьогодні правляча в Англії, її членами є 413 із 659 представників Палати Громад. Партією сформовано нинішній уряд, її лідер Тоні Блер — прем'єр-міністр Великої Британії. Метою візиту гостей із Великої Британії стало подальше розширення міжпарламентських і міжпартійних зв'язків між Україною та Великою Британією, ознайомлення з суспільно-політичною ситуацією в нашій країні.

Баронеса Сміт і лорд Мак-Класкі поділилися з українськими парламентаріями досвідом діяльності фракції лейбористів у британському парламенті, участю у перед-

виборній боротьбі. Як зазначив лідер фракції Ігор Шаров, «Трудова Україна», як і Лейбористська партія Великої Британії, буде свою ідеологію на об'єднавчому підході. «Принцип єдності праці та капіталу — соціального партнерства, а не конфлікту між роботодавцями і найманими працівниками — ідеологічне ядро і для «Трудової України», і для британських лейбористів», — сказав І. Шаров. Саме на створення нових робочих місць і розвиток підприємництва спрямовані основні засади програми законодавчих ініціатив, яку нині реалізовує фракція «трудовиків» у Верховній Раді України.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: лідер депутатської фракції партії ППУ і «Трудова Україна» Ігор Шаров, народні депутати України Олександр Кузьмук, Юлій Гоффе та Анатолій Раханський із представниками Лейбористської партії Великої Британії.

Закони треба не лише приймати, а й виконувати

«Реалізація курсу на євроінтеграцію повинна бути не лише справою політичної еліти, вона має стати домінантою життя всього суспільства», — зазначив голова Комітету ВР з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк на відкритті конференції «Перша загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу в контексті розширення ЄС». У цьому контексті одне з найголовніших завдань — гармонізація українського права і його застосування з європейським стандартом. Як зазначив Борис Тарасюк, Україна має зосередитися не лише на адаптації законодавства, а й на послідовному здійсненні демократичних і ринкових перетворень. Посол Великої Британії в Україні Роберт Брінклі нагадав, що британське посольство та Британська рада в Україні шляхом спільних програм допомагають Києву в процесі адаптації.

«Лондон рішуче підтримує прагнення України як європейської держави претендувати на членство в Єв-

ропейському союзу», — зазначив Роберт Брінклі. Він наголосив, що задля цієї мети Україна має забезпечити відповідність Копенгагенським критеріям, насамперед стосовно демократії, верховенства права, поваги до прав людини і національних меншин, а водночас і розвиток економічних реформ. Він нагадав, що закони мають виконуватися, а це набагато важче, ніж просто їх змінити за європейським взірцем. Держсекретар МЗС України Олександр Чалий окреслив два пріоритети української зовнішньої політики в цьому контексті. Перший — це вступ до СОТ, адже за неписаним правилом претендувати на членство в ЄС і залишатися поза Всесвітнім торговельним клубом нерально. Другий пріоритет — ухвалення законодавства, пов'язаного з набуттям Україною статусу країни з ринковою економікою, а також пріоритетних законів у галузі прав людини, забезпечення її свобод. Лише такий шлях дає сподівання увійти в єдиний європейський дім.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Передвиборний вітер

Хоча до офіційного старту президентських виборів ще далеко, політичні партії вже активно обговорюють імовірний перебіг подій.

Президент Українського союзу промисловців і підприємців Анатолій Кінах, як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна», вважає передчасним говорити про єдиного кандидата «від влади» на президентських виборах, але закликає створити «позитивну ауру довкола влади». В інтерв'ю журналістам А. Кінах наголосив, що нині необхідно загострювати увагу не на «індивідуальній конкуренції», а щоб люди відчували «позитивні зміни, які вплинуть на їх рівень життя і впевненість у завтрашньому дні».

Водночас лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан Гавриш наголосив, що до весни 2004 року визначитися з реальним кандидатом від влади на президентських виборах буде надзвичайно складно. На його погляд, сама ідея визначення кандидата від влади може призвести до «серйозної дестабілізації ситуації у владі загалом, а також до деморалізації стабільності функціонування уряду».

Один із лідерів Соціалістичної партії України Юрій Луценко на прес-конференції у Львові заявив, що одна частина членів партії хоче назвати прізвище свого кандидата перед початком виборчої кампанії, а інша — визначитися з кандидатом уже після її старту. За словами Ю. Луценка, політрада СПУ прийняла рішення про те, що «партія буде суб'єктом президентських виборів», але в якій формі — «питання залишається відкритим». Соціалісти припускають варіант підтримки кандидата, який матиме найбільші шанси на перемогу.

Лідер Української республіканської партії «Собор» Анатолій Матвієнко вважає, що найкращою конфігурацією опозиційних сил на президентських виборах може стати союз блоків Юлії Тимошенко, «Наша Україна» і Соцпартії. На прес-конференції у Києві А. Матвієнко заявив, що реальність такого союзу залежить від активності лідера «Нашої України» Віктора Ющенка. «На жаль, на сьогодні ми такої активності не помічаємо», — сказав він.

Нагадаємо, що вибори Президента України пройдуть восени 2004 року.

«Мелодії зачарованої Десни» були скромні й величаві

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

(Початок на 1-й стор.). Проте виступ чернігівчан ускладнювався двома обставинами. Вони перші відкривали черговий Всеукраїнський звіт майстрів мистецтв і художніх колективів. А бути першим — не лише висока честь і почесний обов'язок. Це ще й висока відповідальність. До того ж коли серед глядачів — Президент України Леонід Кучма.

Та наступного дня глядачі шверть заповненої зали Національного палацу «Україна» у Києві переконалися: носіям «Мелодій зачарованої Десни» (лейтмотив концерту) вдалося досягти своєї мети. Звіт, підготовлений творчою групою, яку очолював режисер-постановник, народний артист України Дмитро Мухарський, був скромний, скажімо, за оформленням сцени, але величавим і прекрасним за своєю творчою спрямованістю, змістом, виконавською майстерністю всіх творчих колективів. А ось редакційне журі, маємо зізнатися, не виконало свого завдання, передбаченого конкурсом «Кращі голоси областей» — в «Голосі України».

Ми мали серед учасників звіту визначити кращого співака-вокаліста. А які були претенденти? Викладач Чернігівського музичного училища імені Л. Ревуцького, лауреат міжнародних конкурсів, заслужена артистка України Лариса Роговець. Директор Монастирищенської національної школи-родини, лауреат міжнародних конкурсів, заслужений учитель України Надія Кондра. Артистка обласного філармонійного центру фестивалів і концертних програм, лауреат міжнародно-

го конкурсу «Золоті трембіти» Тетяна Олійник. Відомий не лише в нашій країні кобзар-лірник, заслужений артист України Василь Нечепа. І менш титуловані, але яким удалося полонити глядачів:

випускниця Чернігівського училища імені Л. Ревуцького, а нині студентка Національної музичної академії імені П. Чайковського (Київ) Юлія Острянка та майор міліції, лауреат всеукраїнських конкурсів, солістка Чернігівського міського палацу культури Надія Чирченко.

Щоб вийти з цієї складної ситуації, не образити й не принизити когось з претендентів, наше редакційне журі вирішило також не брати на себе великої відповідальності. До того ж вручати приз і диплом за кулісами не зовсім зручно і красиво. Між іншим, усі високопосадовці держави дякують учасникам звітів також чомусь за ширмовою «огорожею» від глядацької зали. Чому? Хіба це не було б цікавіше, приємніше й вдяч-

ніше і для учасників звітів, і для їхніх шанувальників, котрі приходять до палацу «Україна»?

А назвавши всіх кращих співаків-солістів, гадаємо, цим самим висловлюємо їм своє визнання й подяку.

Отже, всенародний мис-

тецько-культурний марафон стартував успішно. Наша наступна зустріч з майстрами мистецтв і художніх колективів, а також солістами-вокалістами Запорізької області відбудеться у травні.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Хуторянка» збирає трофеї

Фото Миколи БЕЗНОСА

На міжнародному ярмарку «Продукспо-2003» в російській столиці ЗАТ «Полтавський лікеро-горілчаний завод» несподівано для себе, а тим паче для решти учасників — 265 підприємств спиртової і лікеро-горілчаної галузі з багатьох країн, — виборов медаль в усіх номінаціях дегустаційного конкурсу! Особлива горілка «Іванова гора» одержала у Москві почесний диплом, лікер «Хрещатик» — бронзу, гірка настоянка «Старовинна» і горілка «Полтава» — срібні медалі, а солодка настоянка «Хуторянка» взяла золото!

А в Національному рей-

тингу «Краща торгова марка України» завод завоював звання переможця і п'ять золотих медалей із дванадцяти! Ця перемога — плід співпраці з торговою маркою «Гетьман». Їх остання гордість новий бренд «Трофей» — це аж чотири нових горілки, які вже мають своїх прихильників. Що можливо лише за єдиної умови — помірного споживання найкращих горілок.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

На знімку: голова правління ЗАТ «Полтавський лікеро-горілчаний завод» Володимир Псеха презентує сувенірну горілку «Солов'їна пісня».

Неспокійні серця

АКТУАЛЬНО

«Італійка», «зеленка», «шістка», «крокодил», «рентген», «пелюстки» — як на мене, звичайні слова з різних сфер життя. А для когось — тривожні спогади про міни, засідки, вертольоти, осиротілі міста...

Георгій Дашенко — виважений, поміркований. Михайло Гришанков — мовчазний, говорить по суті. Петро Даневич — енергійний, відкритий. Микола Грабовський — філософ, у якого багато планів. Віктор Пономаренко — чуйний, завжди радо прийде на допомогу. Вони різні за характером і темпераментом. Здавалося б, такі товаришувати не можуть. Але ці чоловіки не тільки друзі, вони вважають один одного братами по духу. Це — серцевина, ініціативна група афгано-чорнобильського братства «Побратими».

Ініціатором створення клубу став Михайло Гришан-

ков (командир окремого полку Внутрішніх військ). Нині у «Побратимах» близько двохсот ентузіастів. Половина з них — були і в Афганістані, і в Чорнобилі. Побратимівська робота триває переважно у двох напрямках: концертна діяльність та видавнича. В останній книзі — «Місце подвигу — Чорнобиль» — майже 650 прізвищ людей, які виконували свій обов'язок у зоні зараження. А ще біографії, спогади про товаришів, роздуми. Про себе побратимівці кажуть так: ми не даємо пам'яті втратитися в шаленому вирі життя.

Зрозуміло, що і для прове-

дення концертів, місцевих і позазіських «гастролей», запису пісень, друку збірок потрібні гроші. Але в «Побратимах» про фінансові труднощі не нюють (офіцери ж бо!). Тут грошей не заробляють — це ще один неписаний закон організації.

Сьогодні побратимівці мають багато планів і задумів,

щоб розповісти про них дітям та внукам.

Ірина БУЛАНЕНКО.

На знімку (зліва направо): Михайло Гришанков, Петро Даневич, Георгій Дашенко завжди готові підставити плече побратимам.

Фото з архіву афгано-чорнобильського братства «Побратими».

Не до жиру, аби живу

Такий принцип ставлення держави до науки, що сповідується в країні вже не один рік, сьогодні, щонайменше, не актуальний, вважає директор УкрНДІОЖ Павло ПЕТИК

Єдиний в Україні науково-дослідний інститут олій і жирів, що є за своїм статусом державною установою, фактично вже давно позбавлений державної підтримки. Незважаючи на те, що в його лабораторіях створено кращі марки вітчизняної харчової промисловості, великої кількості замовників, зацікавленої уважної участі уряду в розробці нових видів харчових продуктів колектив інституту не відчуває.

Проведене нещодавно соціологічне опитування засвідчило, що серед найчастіше вживаних словосполучень і слів (поруч із прізвищами політич-

них лідерів) є й назва «Олейна». До створення цієї популярної торгової марки безпосередньо причетний Український науково-дослідний ін-

ститут олій і жирів, який за замовлення швейцарської фірми-інвестора брав участь у розробці проекту реконструкції Дніпропетровського олієекстракційного заводу. Що в подальшому дало змогу підприємству випускати конкурентоспроможну продукцію, яка відповідає всім сучасним стандартам.

«Олейна», «Чумак», «Стрілецький степ», «Торчин про-

дукт», «Ранок», «Славія», «Руна», «Кама», «Скіф» — це аж ніяк не повний перелік найменувань уже визнаних вітчизняних харчових продуктів, в організації виробництва яких брав участь УкрНДІОЖ. Інституту вже більш як 70 років. Він став за цей час провідною науковою організацією олієжирової галузі України.

(Закінчення на 4-й стор.).

МЕДИЦИНА

Гомеопат — сімейний лікар в ідеалі

На прийом до Дем'яна Попова я потрапила випадково. До кабінету, не кришю, заходила з сумнівом, а вийшла — з пошуттям власної гідності. Ні, я аж ніяк не рідкісний для медичної практики екземпляр, тож у цьому розумінні нема чим пишатися. Та річ у тім, що на прийомі у цього лікаря-гомеопата я вперше за свою багаторічну практику пацієнта відчула себе не «хворою» (традиційно так називають клієнтів у наших медичних установах), а людиною.

Година запитань і відповідей

Протягом години лікар спокійно (не кваплячись, не нервуючи й не відволікаючись) розпитував мене про мене. Що дивно, не тільки про мої болячки. Його цікавило все: мій настрій, яку погоду найбільше люблю, моє дитинство, батьки, робота... До того ж лікар дивився на мене і слухав. В якийсь момент я навіть подумала, що це не лікарський кабінет, а розіграш. Адже в районній поліклініці на тебе зазвичай витрачають п'ять хвилин, три з яких ти бачиш потилицю лікаря, котрий заповнює картку. Ну, не може лікар так поводитися! Не може він водночас бути і терапевтом, і невропатологом, і кардіологом, і психологом...

Людинознавець без схем

З'ясувалося, що може і повинен. Гомеопат зобов'язаний бути людинознавцем, вважає заслужений лікар України, віце-президент Міжнародної гомеопатичної організації, консультант Київського гомеопатичного центру імені Д. Попова Тетяна Дем'янівна Попова. Такий підхід до людини культивують у гомеопатичній практиці Попових.

— Чим характерна гомеопатична школа Попових?

— Ми маємо дуже добре знати людину і повинні поставити їй діагноз. Діагноз у якнайширшому розумінні — діагноз захворювання і діагноз людини, — каже Тетяна Попова. — А ще — добре знати лікарські препарати. Для цього треба вчитися все життя. Жодних схем ми не маємо.

Подумалося, що саме таким в ідеалі має бути сімейний лікар, який у найближчому майбутньому стане головною постаттю меддопомоги. Принаймні так твердять чиновники-концептуалісти в білих халатах. От тільки як і коли навчити цього прикладного людинознавця?

Ніхто на тіло не зважає

У гомеопатичному світі нині наголошують на психічній симптоматиці пацієнта. Це модно. За словами Тетяни Попової, багато хто з її зарубіжних колег вивчає психологію хвороби, а тіла не знають. Мовляв, ніхто сьогодні на сому не зважає...

— Я бачу зі шкіри, з кістяка, яким може бути цей хворий, яка в нього психіка, і ставлю запитання цілеспрямовано. Лікар до певної міри має бути психологом. На жаль, багато хто цим сьогодні й обмежується. Мало гомеопатів, які звертають увагу на тіло, — констатує моя співрозмовниця.

Консультуючи в одному з медичних центрів Німеччини, Тетяна Дем'янівна оглядала пацієнтку, котра проходила там обстеження після операції з видалення зуба. Попова виявила в жінки рак молочної залози четвертого ступеня. Місцеві лікарі обстежували її з конкретного приводу і не спромоглися оглянути повністю.

Витрати й результати

Гомеопатичний центр імені Д. Попова — недержавна установа. Консультації тут платні.

— Так, сьогодні мій прийом коштує дорого, навіть обурливо дорого, — констатує Тетяна Дем'янівна. — Але все відносно, якщо зважити, скільки хворі приймають ліків і скільки вони витрачають на них грошей, то ми на цьому тлі коштуємо пацієнтам досить дешево.

Вартість першого прийому лікаря-гомеопата — від 15 до 80 гривень. Це залежить від кваліфікації фахівця, віку й діагнозу клієнта. До того ж повторні відвідування лікаря для коригування призначеного лікування коштують дешевше.

Найчастіше до послуг фахівців гомеопатичного центру вдаються «недоліковані» пацієнти державних поліклінік і лікарень. Так, відвідування дільничного терапевта і здавання аналізів сьогодні безоплатні. Шок очікує на людину згодом, коли вона йде до аптеки і бачить, скільки коштує призначений їй медичний курс...

І виходить, що лікуватися гомеопатією дешевше.

А для інвалідів Великої Вітчизняної війни, дитинства, інвалідів-«афганців» — узагалі безплатно. Ця категорія пацієнтів має в центрі пільгове обслуговування.

Малюйте й не нервуйте

Гомеопатичний центр Попових не схожий на медичну клініку. Тут затишно і спокійно по-домашньому. На стінах — виставка дитячих малюнків. Образотворча студія діє тут-таки. Юні пацієнти, очікуючи прийому лікаря, створюють мальовничі шедеври. Після таких занять дитина не боїться дядю (чи тьотю) лікаря, який до того ж іще й похвалить митця, і гідно оцінить його роботу.

...В історії хвороби п'ятирічного пацієнта гомеопат написала — «канючить». Він був нервовий, засмуканий, непрогнозований, скаржився на біль у животі. Де тільки не лікували хлопчика! Скільки грошей довелося заплатити батькам за самі лише обіцянки ескулапів допомогти їхньому синові!

Тетяна Попова знайшла причину невротичного стану малюка в... історії вагітності матері. Носючи під серцем дитя, жінка дуже хвилювалася (перед тим у неї був пізній викидень). Її нервозність успадкував синок. Гомеопат виписала ліки, що коштують лише три гривні, і вже місяць по тому хлопчик перестав канючити. Його стан нормалізувався.

Ольга ВАУЛІНА.

На знімку: заслужений лікар України Тетяна Попова (у центрі) з синами Дем'яном та Володимиром і слухачами школи післядипломної освіти при гомеопатичному центрі імені Д. Попова.

Крихти з пісногого пирога

САМОВРЯДУВАННЯ

Уже другий рік наші міста, села й селища формують свої кошториси за новим Бюджетним кодексом, прийнятим парламентом 2001 року. Ще одним дороговказом для територіальних громад є схвалений 1997 року закон про місцеве самоврядування. Як діють ці закони, в чому вони недосконалі, як вистачає повноважень місцевим органам влади — про це розмова нашого кореспондента з сільським головою Миколаївки Станично-Луганського району Луганської області **Надією ГРЕБЬОНКІНОЮ**.

— Що приніс вам довгоочікуваний Бюджетний кодекс?

— Раніше ми не знали, які доходи залишаться на наступний рік. Тепер, подобається він чи ні, але є відсоток, який отримують сільради, і можна заздалегідь прогнозувати доходи. Хоча несправедливо, що на селі залишається лише 25 відсотків прибуткового податку, а решта йде вище — в район, область, Київ. Якби залишалося принаймні 40 відсотків, могли б зробити багато. Навіщо нам дотація, коли можемо отримати ці доходи й значно вищі самі?

У Бюджетному кодексі чітко розмежовано, що з якого бюджету фінансується — районного, обласного, державного. Однак є невідповідність між законами. Скажімо, за законом про місцеве самоврядування до повноважень сільського ви-

конкому належить підвіз дітей до школи. Але за Бюджетним кодексом всі затрати з утримання шкіл лягають на районну раду. А в неї за такого бюджету немає можливості організувати підвіз дітей без нашої допомоги. І якщо ми допомагаємо школі, то це вже вважається нецільовим використанням коштів. На мій погляд, потрібно внести відповідні зміни до закону про місцеве самоврядування, щоб він не суперечив Бюджетному кодексу.

Сільради мають власні повноваження, та більша частина — делегованих. За законом про місцеве самоврядування держава має забезпечувати виконання делегованих повноважень у повному обсязі, але ми цього не маємо. Хоча з усіма проблемами люди йдуть передусім до нас.

— Як же вдається викручуватися?

— Випрошуємо у всіх, а також завдяки місцевим програмам. Торік змогли виконати бюджет, стягнувши, як то кажуть, усе, що можна. Ще одна вада Бюджетного кодексу — до місцевого бюджету не можна вносити жодних коректив з початку року до жовтня. А як на дев'ять місяців наперед передбачити все, що буде?

Немає й доброго закону про житлово-комунальні служби. Коли приймався закон про місцеве самоврядування, ніхто не думав про реформування сільського господарства. Всі комунальні служби «лежали» на базових господарствах, спочатку їх фактично умертвили, а тепер передали місцевим радам. Нині ми створили свій комунгосп. У його компетенції — вода, каналізація, дороги, вивіз сміття. Але найбільша проблема — як поставити комунгосп на ноги. Замовлень практично немає, хоча маємо бригади будівельників, оздоблювачів, зварників, надаємо транспортні послуги. Всі комунікації й очисні споруди у жахливому стані, адже їх будували ще в 60—70-х роках. Порушуємо ці проблеми на всіх рівнях, але без грошей їх не вирішити. Має бути державна програма.

— На ваш погляд, ідеальний місцевий бюджет — це який?

— Насамперед самодостатній, що формується знизу.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спочатку сільський бюджет, за мінімумом, найнеобхідніші затрати, а потім вище. Хочеш шикувати — шукай додаткові кошти. Але не можна жити з того, що отримуємо як залишки від державного, обласного і районного бюджетів. Формула, за якою розраховуються сільські бюджети, не відповідає навіть мінімальним потребам. Скажімо, до цьогорічного бюджету ми заклали зростання мінімальної зарплати за відповідним законом, хоча вже очевидно, що ніякої дотації не отрима-

ємо. А як пояснити людям, чому не виконується вже чинний закон?

Цьогорічний бюджет нашого села — 314 тисяч гривень. Але 81 тис. грн. у податковій частині не покривається доходами. Тобто на цю суму треба шукати додаткові доходи або скорочувати видатки.

— І останнє. Чи допомагає вам у роботі парламентська газета «Голос України»?

— Для мене головне — там друкуються всі закони і зміни до них, пропозиції,

обговорення законопроектів. Хотілося б, щоб на її сторінках можна було більше прочитати, як виконуються ці закони. У сільраді є підшивки «Голосу України» за всі роки, щоб закони були завжди під рукою. Це незамінне для керівника. Хотілося б також більше дізнатися про хід реформування села, як виживають місцеві ради в інших регіонах України, їх позитивний досвід.

Інтерв'ю взяла
Оліана ШЕВЧУК.
Київ — Миколаївка.

Хтось втрачає, а хтось знаходить

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Безперечно, події минулого тижня матимуть якщо не вирішальний, то істотний вплив на розвиток політичних процесів в Україні. Вирішальний чинник — затвердження програми діяльності уряду конституційною більшістю. Як підкреслюють оглядачі, урядю Віктора Януковича вдалося навіть поліпшити результат, досягнутий нинішнім «каліфорнійським в'язнем» — колишнім прем'єром Павлом Лазаренком, який свого часу одержав підтримку 335 народних депутатів. За програму першого в історії України коаліційного уряду голосували навіть представники радикальної опозиції.

Шоправда, програму затвердити, хоч і непросто, але можна. Інша річ — її виконання. Тобто домогтися поліпшення соціально-економічного становища громадян України. Але то вже інша тема. А спочатку спробуємо проаналізувати, що ж відбулося у сесійному залі.

«Бомба» Президента

Традиційне щорічне послання глави держави цього разу було доволі нетривале, але досить насичене. Леонід Кучма ще раз підкреслив потребу проведення політичної реформи. Зокрема, ще до закінчення повноважень Президента України. Він повторив головні тези свого бачення конституційних змін у державі. І водночас похвалив опозицію за вироблену спільну точку зору на пропоновані зміни моделі управління державою.

Зрозуміло, опозиція має своє бачення політичної реформи, яке не збігається з президентським. Зокрема щодо призначення силовиків, утворення двопалатного парламенту і функцій верхньої палати. Саме тому глава держави запропонував провести «круглий стіл» за участю народних обранців, партій, уряду та Президента України.

У цій ситуації опозиції, найпевніше, відступати буде нікуди. А тому вона таки сяде за «круглий стіл». Інше питання: який буде кінцевий результат? З другого боку, оглядачі звертають увагу на те, що не виключене проведення референдуму з питань внесення змін до Основного Закону країни на підставі статті 5 Конституції. Однак водночас є кілька проблем. Перша — в головному документі країни чітко виписано процедуру внесення змін до Конституції. Окрім того, кілька років тому Конституційний Суд України виніс вердикт, відповідно до якого конституційні зміни за допомогою народного волевиявлення проводити не можна. Отже, запропонована форма поки що опинилася в замкнутому колі правових норм.

Леонід Кучма запропонував також надіслати проект пропонованих змін до Венеціанської комісії та до Ради

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Діалог розпочався?

стримувань і противаг. І ще одне: чи матимуть значення висновки «венеціанців» та РЄ для коригування запропонованого проекту конституційних змін? Чи зможе глава держави відмовитися від деяких норм у законопроекті, які він і надалі відстоює, зокрема щодо призначення силових міністрів та глав місцевих державних адміністрацій?

Власне, «бомба» Президента може вибухнути і під опозицією, і під парламентською більшістю.

Янукович починає і перемагає. Поки що

Немає сумніву: затвердження програми діяльності уряду — успіх передусім Прем'єр-міністра. Особистий успіх. Передусім з огляду на кількість народних обранців, які підтримали кандидатуру Віктора Януковича під час затвердження на високій посаді. Саме тому було чимало скептиків (у тому числі автор цих рядків), які сумнівалися, що парламент взагалі зможе затвердити цей документ. Адже не таємниця, що таким чином посилювалися позиції

прем'єра. Особливо з огляду на майбутні президентські вибори. Результат голосування, звичайно, несподіваний, який свідчить про колосальну роботу, проведenu соратниками керівника уряду.

Власне, тому черговий з'їзд Партії Регіонів, який відбувся в суботу, став своєрідним підсумком тижня і пройшов як з'їзд «партії переможців». Як і очікувалося, її очолив Віктор Янукович. «Регіональники» не приховують також амбіцій і заявили, що висунуть власного кандидата на президентських перегонах, хоча сам Прем'єр-міністр на прес-конференції наголосив, що для нього головне — виконання програми уряду. Шоправда, він висловив кілька тез, які

реформи. І зрив домовленостей з опозицонерами стосовно законопроекту про вибори народних обранців на пропорційній основі може також позначитися і на її результатах, і на подальшій долі прем'єра.

Одне слово, Віктору Януковичу поки що спочивати на лаврах не доводиться.

Битва при парламентському Ватерлоо

Для опозиції затвердження програми діяльності уряду і прийняття закону про вибори на пропорційній основі стали своєрідним Ватерлоо. Як свого часу Наполеон, так і опозиція свої битви програли. Поразка — нищівна, попри всі звинувачення, висунути на адресу прем'єра. Поразка засвідчила відсутність стратегічного мислення, вміння аналізувати ситуацію і координувати свої дії. Схоже, опозицію не так цікавив сам закон про вибори, як ними рухали різні інтереси. Про це свідчать і деякі заяви народних обранців, зроблені по гарячих слідах за часом масової інформації.

З другого боку, є деякі підстави стверджувати, що опозиція, за спортивним терміном, перебуває у глибокому нокдауні. Дехто з її представників уже пропонує співпрацювати не з Прем'єр-міністром, а з Президентом України Леонідом Кучмою. Окрім того, її представники запропонували координатору парламентської більшості укласти угоду про співпрацю більшості з опозицією. Однак переможили нинішнього раунду політичних змагань тепер не поспішають відгукнутися на пропозицію «меншовиків», а вважають за потрібне передусім «вивчити запропонований проект документа».

Гарячковий пошук опозицією компромісу з парламентською більшістю може означати одне: в її лавах почався «розбрід і шарахання», і не виключено, що вже найближчим часом деякі представники опозиції поповнять лави більшості.

Проте життя на цьому не закінчується, хоча нема сумніву: у великій політиці найближчим часом очікувати кардинальних потрясінь не доведеться. І не тільки тому, що треба підбити підсумки, проаналізувати успіхи і невдачі, підготувати чергові «домашні заготовки» для опонентів. Відзначення Великодня, травневих свят плавню переїде у канікулярну пору. Отож основні події нас очікуватимуть уже восени.

Володимир КОРОЛЮК.

ПРОБЛЕМА

Не до жиру, аби живу

(Початок на 3-й стор.)

Запrowадженню розробок у виробництво активно сприяє асоціація «Укроліяпром», яка об'єднує 28 олієжирових підприємств держави та забезпечує інститут централізованими замовленнями. Адже у більшості підприємств цієї галузі проблема та сама: як удосконалити виробництво, щоб продукція, яку випускають, могла скласти конкуренцію імпортній за термінами виготовлення, собівартістю і, найголовніше, за якістю? Науково-технічна підтримка НДІ олій і жирів у цьому питанні просто незамінна. Адже вона охоплює всі етапи виробництва — від первинної переробки сировини до випуску олій, маргарину, майонезу та інших видів продукції.

Фахівці інституту розробляють проекти реконструкції та створення нових виробничих ліній. Ця діяльність НДІ ліцензована не лише в Україні, а й у Росії, де УкрНДІОЖ успішно конкурує з місцевими проектними установами, а також у Білорусі, де немає таких інститутів. А для тих підприємств, в яких поки що бракує коштів на заміну обладнання, передбачено «швидко допомогу»: УкрНДІОЖ спільно з кафедрою технології жирів Національного технічного університету «ХПІ» розробив спеціальні технології зменшення шкідливих домішок в олії до міжнародних норм. У впровадженні цієї відносно дешевої технологічної операції особливо зацікавлені українські підприємства-експортери, які нині постачають свою продукцію до США, країн ЄС, Азії та Африки.

На піднесення якості продукції спрямовано й такий вид діяльності НДІ, як розробка технічних умов та іншої документації нормативного характеру.

— Перевірити якість сировини і готової продукції підприємствам галузі допомагає випробувальна лабораторія, яка діє при нашому інституті й акредитована в УкрСЕПРО, — каже директор УкрНДІОЖ Павло Петик. — Наприклад, виявити домішки важких металів у досліджуваному продукті допомагає німецький спектрофотометр. В Україні таких сучасних приладів лише декілька. Крім того, лабораторія володіє всіма сучасними методами досліджень жирових продуктів. Але для безперервного контролю якості кожному заводові потрібна власна лабораторія, і ми розробляємо проекти їх створення та оснащення, а також методики лабораторних досліджень. Такі лабораторії останнім часом з нашою допомогою модернізовано на Приколотнянському і Волчанському ОЕЗ (Харківська область) і Троїцькому ОПЗ (Луганська).

— Інститут активно працює і над удосконаленням рецептур харчових продуктів. Серед його розробок — маргарини і майонези з жирністю від 20 до 90 відсотків. Однак нині підприємства віддають перевагу малажирним продуктам, — зазначає Павло Петик, — вони дешеві та корисні для здоров'я. До речі, біологічній цінності продукції ми приділяємо особливу увагу. Споживачі вже гідно оцінили маргарини «Харківський», «Літній» з радіопротекторними добавками, майонез «Здоров'я» з підвищеним вмістом вітаміну Е.

Завдяки тому, що розробки інституту мають успіх у партнерів, торік прибуток становив майже 150 тисяч гривень. Для науки це — чималі гроші.

— Ми маємо змогу дозволити собі таку «розкіш», як вчасна виплата заробітної плати, котру, до речі, вдалося навіть підвищити в середньому до 400 гривень, — каже директор. — Але все-таки для перспективного розвитку отриманих доходів замало. Більшість співробітників працюють уже понад 20 років, колектив потребує природної ротації, а навчання молодих фахівців стає у добру копіячину. Та й мольодь не вельми прагне працювати нині в НДІ, які живуть від замовлення до замовлення, не отримуючи жодної копійки з держбюджету. Але ми державна установа і без регулярного фінансування не в змозі працювати на перспективу. Кілька років тому було створено галузевий інноваційний фонд. За його кошти ми свого часу оновили обладнання, розпочали роботу над кількома довготерміновими проектами. Але тепер фонд ліквідовано, і ці дослідження довелося згорнути.

Не до жиру, аби живу — такий принцип ставлення держави до науки ніколи й ніде не був актуальний. Час і нам від нього відмовитися.

Микола КОСИЙ.

Харків.

«Війна — це завжди страшно, тут немає чогось блискучого й славного...»

Незважаючи на пов'язані з іракськими подіями антиамериканські настрої, експерти та засоби масової інформації відзначають відчутне покращення україно-американських відносин. Уже ніхто не згадує про «кольчужний» скандал, який призвів до небувалої в історії двосторонніх стосунків кризи. «Чи можна вважати, що критичний період у відносинах між Києвом і Вашингтоном вже позаду?» — таким запитанням розпочалося інтерв'ю «ГУ» з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Карлосом ПАСКУАЛЕМ:

— Справді, певне покращення відносин відбулося, і обидві сторони прагнуть це розвинути. У грудні минулого року я запропонував так звану стратегію малих кроків, яка полягала в продовженні взаємодії й визначенні конкретних можливостей щодо обопільнокорисного розв'язання низки питань. Це, у свою чергу, могло б відкрити двері для подальшого поступу. Ми розпочали реалізацію такої стратегії і вже маємо позитивні результати. Україна вжила серйозних заходів для покращення режиму боротьби з відмиванням «брудних» грошей, що привело до зняття санкцій FATF. Ми досягли певного поступу в переговорах щодо приєднання України до СОТ, розв'язання деяких питань двосторонньої торгівлі. Поглиблюємо співробітництво у сфері експортного контролю. Україна погодилася надіслати свій РХБ-батальйон до Кувейту. Також ми продовжуємо співпрацювати над розвитком громадянського суспільства в Україні та незалежності медіа.

— Побутує, однак, думка, що зміна ставлення Вашингтона до Києва спричинена, насамперед, рішенням української влади послати до Кувейту батальйон.

— Ні, це не так. Ми, звичайно, дуже позитивно і з вдячністю поставилися до того, що Президент Кучма,

вірно, що Україна й США знайдуть тут порозуміння. А тому краще дістати з цієї ситуації конструктивні уроки й застосовувати їх на практиці. Саме в цьому контексті ми запропонували Києву поширити нашу співпрацю у сфері нерозповсюдження й експортного контролю. І нам вдається здійснювати певні позитивні кроки в цьому напрямі.

— В Іраці «Кольчуг» не знайшли. Переконавання США у тому, що відповідні поставки були схвалені вищим українським керівництвом, все ще залишається?

— Ми завжди казали, що тут є два окремих питання. По-перше, чи було дано згоду на продаж «Кольчуг», по-друге, чи ця передача відбулася. Щодо останнього, то США наголошували: ми не знаємо, чи це так відбулося, бо не маємо достатньої інформації. А щодо першого питання, то тут розбіжності в поглядах з українською стороною залишаються.

— Чи змінилося ставлення американської влади до Президента Кучми?

— США завжди визнавали Леоніда Кучму Президентом цієї країни, обраним її народом. Ми визнаємо й поважаємо конституційну роль Президента Кучми в керівництві державою, зокрема в керівництві її політикою щодо питань міжнародної безпеки. І

перед тих, які були учасниками коаліції. В Україні ми докладаємо всіх зусиль, щоб поінформувати про відповідні можливості зацікавлені структури й підприємства. А щодо членства України в коаліції, то ще раз підкреслю: перед тим, як Президент Буш назвав нашу державу у своїй промові наприкінці березня, ми контактували з українською стороною і запитували, чи Україна хотіла б цього. Україна відповіла позитивно. І якщо потім вирішили, що сталося якесь непорозуміння, то варто було б поінформувати або мене тут, або Департамент у Вашингтоні.

— Чи не парадоксально, що країна, яка підозрюється в незаконному озброєнні режиму Хусейна, водночас увійшла до коаліції з роззброєння цього самого режиму?

— Ми дали всім країнам можливість зробити внесок у зміцнення глобальної та регіональної безпеки. І якщо дер-

люцій ООН, що вимагали роззброєння Іраку. Цей процес виявився невдалим, Ірак так і не виконав своїх зобов'язань. Отож для цієї воєнної операції була дуже солідна правова основа, яка складалася з резолюцій ООН, що ухвалювалися починаючи з 1990 року. Це правда, що через позицію Франції, ФРН та Росії не було досягнуто згоди з приводу прийняття якоїсь остаточної резолюції, але ж ухвалена в листопаді 2002 року наголошувала: Ірак перебуває у стані конкретного порушення попередніх резолюцій ООН і стоїть у зв'язку з цим перед лицем найсерйозніших наслідків.

Лише тепер ми починаємо бачити, якою є реакція самого іракського народу. Звичайно, дехто ставиться до перебігу подій з підозрою, дехто наляканий: вони пройшли через дуже драматичний період, є жертви. Але водночас сотні тисяч людей там вийшли на вулиці, щоб відчутти повітря свободи, якого вони були позбавлені протягом усього панування режиму Хусейна. Нині потрібно надати іракцям гуманітарну допомогу, допомогти їм стабілізувати країну і розпочати її відбудову як політично, так і економічно. Думаю, оцінка ситуації багатьма людьми змінюватиметься, коли вони побачать, що іракці беруть долю у власні руки й починають відбудовувати країну відповідно до власних уявлень про те, якою вона має бути. А це відповідно до задухів цього диктатора.

— У світі багато диктаторів. США ж не збираються змінити їх усіх?

— Авжеж ні. Просто у світі немає іншого такого випадку, коли протягом стількох років докладалися б дипломатичні зусилля, ухвалено численні резолюції ООН і всі вони були порушені. Саме з цієї причини випадок Іраку є унікальним, і він не створює якогось прецеденту на майбутнє. Щоправда, є в дещо ширшому розумінні серйозний виклик, який постає перед міжнародною спільнотою: загрози безпеці всіх, включаючи Україну, зараз входять не від протистояння двох наддержав, як колись, а від терористичних груп, від держав-паріїв, від слабких та нестабільних держав і таких, які не можуть забезпечити в себе верховенство права. І найгірше, коли це помножить на володіння ними зброєю масового знищення. 11 вересня мало дуже глибокий вплив на нашу свідомість у США. Тоді зброя масового знищення не була використана, але ця трагедія допомогла нам чітко усвідомити, що може статися, якби терористи чи якийсь режим країни-парії задіяли таку для подібного нападу. Ми також усвідомили, що нові загрози мають характер багатосторонній, не походять з одного центру, що навіть нерозвинена й невелика країна, така, як Афганістан, може стати причиною небезпек чи трагедії, що сталася у США. Саме тому нашим інтересам відповідає існування ефективних багатосторонніх міжнародних організацій. Бо проблема виникає там, де такі організації не можуть ефективно працювати й домагатися виконання своїх резолюцій.

— Міжнародній спільноті й ООН головною загрозою з боку Іраку бачилася наявність у нього саме зброї масового знищення. Її поки що там не знайшли, отож знову постає запитання: чи була реальна необхідність воєнної операції?

— Насамперед, нам усім можна буде тільки радіти, якщо такої зброї справді не виявиться. Адже найгіршою загрозою, яку лише можна собі уявити, була б наявність її у руках безвідповідальних диктаторів. Але слід зачекати результатів, нині в Іраку триває процес перевірок дуже багатьох об'єктів, до яких раніше військові не мали доступу. І хотів би ще раз підкреслити: війна — це останній засіб, це завжди страшно, тут немає чогось блискучого й славного. І ми обрали цей шлях лише тому, що всі інші дванадцятирічні зусилля не спрацювали.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

У СВІТІ ЦІКАВОГО

«Герой-2» зніматимуть у Карпатах

Всесвітньо відомий китайський режисер Чжан Імоу, автор славнозвісної історико-філософської стрічки «Герой», а також таких робіт, як «Червоний гаолян», «Життя», «Підніміть червоний ліхтар», у вересні нинішнього року розпочинає зйомки нового художнього фільму. Картину, яка стане продовженням «Героя», майстер має намір знімати на Івано-Франківщині. За словами режисера, остаточний вибір на користь українських Карпат було зроблено після відвідання знімальною групою цих місць восени минулого року.

Мальовничий осінній краєвид і майже незаймана природа (разом з гостинністю українського народу, нашою кухнею та високим професіоналізмом українських колег) так вразили китайських кіношників, що в Карпатах вони вирішили зробити 70 відсотків натурних зйомок. Через це навіть довелося переписати сценарій картини. Під час підготовки до роботи в районі майбутніх зйомок висаджено велику кількість квітів. Чжан Імоу і вся група планують провести на Івано-Франківщині приблизно 2 місяці, а цілком завершити фільм «Герой-2» влітку-восени 2004 року. Українським партнером гостей буде ТО «Парадигма».

Зйомки продовження фільму «Герой» в Україні обіцяють стати другим успішним прикладом співробітництва китайських і українських кінематографістів — після спільних зйомок на студії ім. Довженка стрічки «Як гартувалася сталь», що з великим успіхом йде на екранах КНР. А «Герой» став справжньою подією у світовому кінематографі і його було включено Кіноакадемією США до списку претендентів на «Оскар» у номінації «Кращий закордонний фільм року». І хоча вищу нагороду в галузі кіномистецтва виборів інший номінант, «Героя» вже подивилося понад 20 млн. глядачів. Лише в кінотеатрах континентального Китаю (де він дебютував 20 грудня 2002 року) він уже приніс 30 млн. доларів касових зборів (найкасовішим досі в Китаї вважався голівудський «Титанік», що зібрав 38,6 млн. дол.).

Ольга ТАНАСІЙЧУК, власкор Укрінформу в Пекині (спеціально для «ГУ»).

Міністр продовжує говорити

Компанія — виробник іграшок із американського штату Коннектикут розпочала продаж ляльки, яка говорить, у вигляді іракського міністра інформації Мохаммеда Саїда аль-Сахафа, прозваного «Комічним Алі». Виробник ляльки називає її розробку даниною «битви, яку одна людина вела проти незаперечних фактів». Після своїх знаменитих коментарів військових успіхів і невдач коаліції 63-річний аль-Сахаф продовжує здобувати популярність на Заході. Тепер 30-сантиметровий аль-Сахаф, одягнений у камуфляжний однострій, знову повторює свої коронні фрази. Вартість іграшки — 40 доларів. Лялька каже: «Американських невірних у Багдаді немає. Ніколи!», «Наша оцінка ситуації така: всі вони повмирають», «Ні, Я не боюся, і ви не маєте», «Ми примусимо їх почуватися кисло», «Їх немає навіть за сто миль від Багдада».

Аль-Сахаф не перший відомий персонаж, на якому підприємливі люди заробляють гроші. Та сама компанія вже випустила ляльку Усами бен Ладена, що теж говорить, і звичайні ляльки Садама Хусейна та «брудного терориста».

Посіяв секс-іграшки — пожнеш великий штраф

Німецькому власнику секс-шопу загрожує великий штраф за те, що він викинув на смітник товари зі свого магазину. Поліція затримала торговця з Ерлангена після того, як перехожі поскаржилися на розкидані в одному з природних куточків міста коробки із секс-іграшками, еротичною нижньою білизною і порножурналами. Торговець, як з'ясувалося, просто вирішив позбутися усього цього добра, що залежалося в його магазині. «Не міг же я все це роздати людям, ось я й вирішив очистити магазин від залежалого товару», — пояснив він поліції.

Представники правопорядку зажадали від торговця зібрати все секс-сміття і заплатити за його утилізацію.

Гарячі жінки вимагають прохолоди

Індійські пожежники скаржаться, що їм не дають спокою численні жінки, котрі телефонують до пожежної охорони і просять «погасити пожежу в їхніх серцях». Як пише індійська газета «Mid-day», шквал дзвінків від представниць прекрасної статі практично робить неможливою роботу пожежної станції в місті Джавахар. У середньому 55 «щасливо одружених» пожежних станції одержують близько 70 таких дзвінків щодня. За їхніми словами, дзвінки почалися кілька місяців тому, і тепер кількість «нудьгуючих домогосподарок», які телефонують, збільшується з кожним днем. «Жінки дають нам свої адреси і пропонують приїхати. А якщо ми ввічливо відмовляємося, страшенно зляться і кажуть, щоб ми не поводитися, наче дурні», — бідаються вогнеборці.

ФОТОФАКТ

Під час іракської кризи на другий план відійшли події в Палестині. Там Ізраїль танками і вертольотами продовжує боротьбу з палестинцями, які прагнуть створити свою державу. Щоправда, сили, як свідчить знімок, дуже часто нерівні: каміня проти потужної бронетехніки.

ФОТО АП.

РНБО, низка праламентських політичних партій схвалили відправлення РХБ-батальйону. Але наше співробітництво на тих конкретних напрямках, які я вже згадав, розпочалося ще до цього. Наприклад, рішення FATF щодо відкликання рекомендацій про запровадження санкцій було ухвалено в середині лютого. Наші спільні дії щодо СОТ почалися на переговорах у Женеві наприкінці лютого. При цьому, звичайно, питання з батальйоном стало ще одним дуже конкретним прикладом того, як можна співпрацювати над розв'язанням серйозних міжнародних проблем і зміцненням миру й безпеки в регіоні. Але, повторю, це був далеко не єдиний фактор, який спричинив покращення наших відносин.

— Отже, проголошений раніше перегляд американської політики стосовно України остаточно завершено?

— Офіційно про його завершення оголошено ще в січні. Цей процес знову підтвердив довготермінові стратегічні цілі, які ми переслідували з самого початку наших двосторонніх відносин. А саме, що США підтримують перетворення України на демократичну ринкову країну, повністю інтегровану з євроатлантичною спільнотою. Щодо питання «Кольчуг», то ми визнали: дуже малоїмо-

ми вважаємо: стосовно України треба проводити таку лінію, що орієнтувалася б на довготермінові стратегічні цілі, про які я згадав раніше. Думаю, і США, і Україна бачать, що стратегія малих кроків уже приносить конкретні результати, і саме таким шляхом нам слід рухатися.

— Чи можлива в осяжному майбутньому, скажімо, продовж наступних року-півтора, зустріч президентів США та України?

— Зараз це питання не обговорюється.

— Було оголошено: через участь України в коаліції з роззброєння Іраку (хоча українська влада публічно «коаліційності» уникала) наші підприємства можуть узяти участь у відбудові Іраку. Це гарантована участь чи лише можливість такої?

— Є шанс, але не гарантія. На сьогодні основні фінанси на відбудову Іраку виділяються саме Сполученими Штатами. Фактично відповідні контракти фінансуватимуть американські платники податків. Тому, природно, вони реалізовуватимуться через наших генпідрядників. Проте в нашому законодавстві є норми, які дозволяють залучати в цьому випадкові неамериканських субпідрядників. Нині за ці контракти розгортається серйозна конкуренція між фірмами різних країн, насам-

жава так вчинила, то це можна розцінювати лише позитивно. Це не означає, що ми не можемо мати розбіжностей у поглядах на певні речі. Але якщо здатні знаходити конструктивні шляхи розв'язання цих розбіжностей (а у випадку з Україною це згадана вище співпраця у питаннях експортного контролю для забезпечення передових українських технологій та матеріалів), то такий розвиток подій нас задовольняє.

— Фактом є те, що міждержавні україно-американські відносини покращилися. Водночас інший факт: українське суспільство негативно ставиться до дій США в Іраку. Все ж таки більшість людей не розуміють, чому для зміни режиму суверенної країни, хай і диктаторської, має бути застосована військова сила.

— Гадаю, тут було не одне неповне розуміння ситуації і слід наполегливо працювати над тим, щоб це роз'яснювати. Навряд чи можна зробити це протягом однієї розмови. Думаю, досі чимало громадян України не знають, що український РХБ-батальйон не брав участі в конфлікті, а виконував винятково гуманітарну роль, яку й визначила для нього українська сторона. Також, думаю, далеко не всі пам'ятають про 12 років дипломатичних зусиль, упродовж яких було ухвалено 16 резо-

Клаптик України між морем і небом

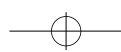
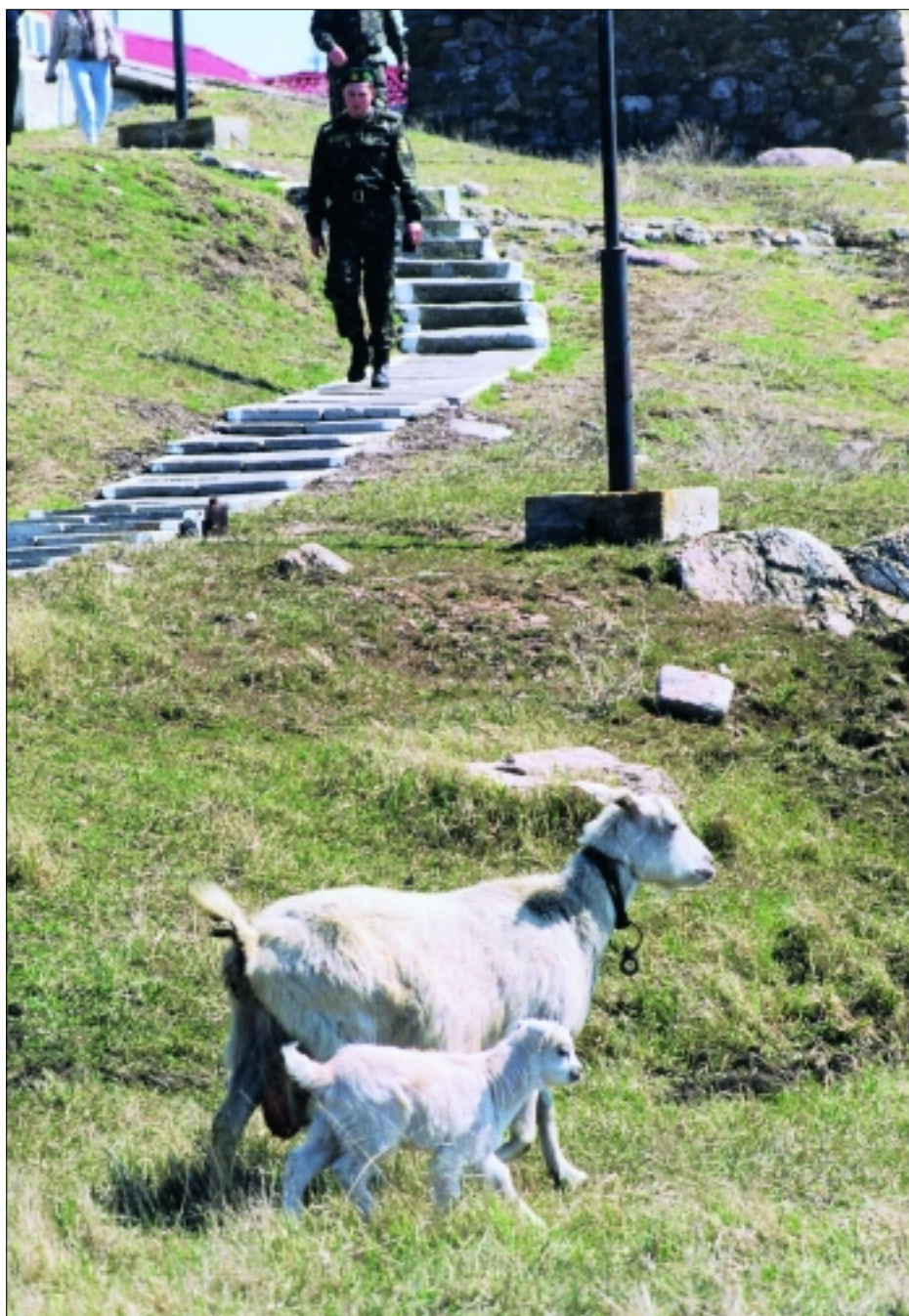
(Початок на 1-й стор.).

За даними геологорозвідки, поряд із Зміїним є нафтогазові родовища, які за запасами можна порівнювати з каспійськими. До того ж навколишнє море — багатющий рибопромисловий район Чорного моря. Нещодавно результати української біологічної експедиції підтвердили гіпотезу вчених про те, що цей острів із навколишнім шельфом — найчистіша зона Чорного моря. У прибережній смузі біологи виявили багато видів морських тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги. Але досі цей потенціал в інтересах України практично не використовувався. Острів може стати прекрасним туристичним центром, особливо для любителів екстремального відпочинку та підводного плавання, адже навколо острова — безліч затонулих кораблів, підводних рифів.

Сьогодні на цьому острові мешкають близько 30 чоловік. Це — прикордонники, що служать на тамтешній заставі, доглядач маяка з дружиною та дволітньою донькою і ще одна жінка — дружина офіцера. Єдина забава острів'ян узимку — телевізор, а влітку — морські ванни та пікніки. З настанням холодів острів так продуває вітрами, що доводиться зачиняти віконницями всі вікна — інакше повибиває скло. З огляду на негоду і шторми весь провіант, зокрема й питну воду, завозять із материка з кількомісячним запасом.

Острів помаленьку облаштовується. Торік тут відкрили держадміністрацію і навіть пошту, де кореспонденцію гасять спеціальним «зміїним» штемпелем. З'явився і цивільний телефонний зв'язок. Побудова причалу, що дасть змогу приймати на Зміїному морські судна, має відкрити дорогу до створення на острові потужнішої інфраструктури. Якщо острів і надалі розвиватиметься такими темпами, то вже за п'ять років з малопомітної крапки на карті України він може перетворитися на вагомe джерело прибутку.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Обличчя міста

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

(Початок на 1-й стор.).
«1. Районним у м. Києві державним адміністраціям:
1.1. У місячний термін про-
вести обстеження фасадів бу-
динків і споруд усіх форм влас-
ності, розташованих на тери-
торії району.

1.2. За результатами обсте-
ження надати адресні пропози-
ції з приведення в належний
технічний стан фасадів будин-
ків і споруд на 2003—2005 роки з
визначенням конкретних термі-
нів, виконавців, джерел фінансу-
вання та відповідальних
за виконання. Особливу
увагу приділити фаса-
дам будинків і споруд,
які належать до об'єк-
тів культурної спадщи-
ни, а також розташо-
ваних на центральних
магістралях міста.

1.3. Пропозиції по
районах погодити з Го-
ловним управлінням
містобудування, архі-
тектури та дизайну
міського середовища,
Головним управлінням
охорони культурної
спадщини і реставра-
ційно-відбудовних робіт
і подати для розгляду
та узгодження Голов-
ному управлінню жит-
лового господарства
Київської міськдержад-
міністрації в термін до
15.05.2003.

2. Головному управ-
лінню житлового госпо-
дарства Київської місь-
кдержадміністрації раз-
ом з Головним управ-
лінням контролю за
благоустроєм і зовніш-
нім дизайном міста
Києва після виконання
пункту 1.3. цього розпо-
рядження розробити
єдину програму приведення в на-
лежний стан фасадів будинків і
споруд у м. Києві на 2003—2005
роки і подати її на затверджен-
ня у встановленому порядку.

3. Контроль за виконанням
розрахунку витрат на зас-
тупників голови Київської місь-
кдержадміністрації відповідно з
розподілом обов'язків».

Редакція, безумовно, далека
від думки, що це розпоряджен-
ня з'явилося як безпосередня
реакція міської влади на про-
блеми столичного містобудуван-
ня, які наша газета висвітлює в
рубриці «Фасади і задвірки».

Ідентичну трирічну програму,
як відомо, вже ухвалювали і
2000 року. І варто зазначити, що
здебільшого її було виконано.

Ось тільки на відреставрова-
них фасадах багатьох житлових
будинків та адміністративних
споруд саме в історичному
центрі столиці за ці роки з'яви-
лося і продовжує з'являтися

стільки квазіархітектурних до-
повнень, що Київ просто на
очах втрачає своє неповторне
обличчя. Тарілки телеантен і
космічного радіозв'язку, заск-
лені, хто на що здатний,
«шпаківні» балконів, недолад-
не пофарбування адмінспоруд,
виведені на фасади агрегати
систем кондиціонування вже не
просто дратують і дивують, а
викликають гнівне обурення
столичної громадськості.

Саме з цієї точки зору ми
попросили прокоментувати
майбутню програму начальника
Головного управління контролю

Залучали до ремонту фасадів і
будинків в історичній частині
міста значні позабюджетні кош-
ти. Все це зрушило стан справ з
мертвої точки. Тільки сліпий не
побачить, як за останні роки
змінився на краще зовнішній
вигляд київських вулиць у Шев-
ченківському, Печерському ра-
йонах, на Подолі.

Утім, гарантувати позбавлен-
ня Києва архітектурно-будівель-
них власних вигадок, які ви ма-
єте на увазі, особисто я не ризи-
куювати. Проблема тут трохи в
іншій площині, ніж бажання
міської влади привести фасади
до первісного вигляду.

Що таке самовільне
засклення балкона
решіткою ажурного лис-
тя на історико-архітек-
турному пам'ятникові?
Чи заміна віконних пе-
реплетень авторського
малюнка, що відслу-
жили своє, на стандар-
тні пластикові склопа-
кети в приватизованій
квартирі? Чи монтаж
антен і кондиціонерів
на унікальному фризі?
Чи самовільне, на свій
смак, перероблення
під'їзду, що дисгармо-
нує з авторським задум-
ом архітектора? Не
більш як адміністра-
тивне правопорушен-
ня.

Правила, які регла-
ментують такі дії, без-
перечно є. Той, хто ба-
жає зробити все за за-
коном, має звернутися
до міжвідомчої комісії
райради по дозвіл. По-
тім зробити проект. За-
тим погодити його в
контролювальних орга-
нах і головархітектурі.
Подати проект до тої
самої міжвідомчої ко-
місії, отримати у рай-
раді дозвіл, а в нас — ордер на
виконання робіт. Адже ці пра-
вила ми самі, мешканці столи-
ці, і порушуємо! А потім обурю-
ємося...

І річ тут зовсім не в бюрок-
ратичній тяганині, хоча її вис-
тачає і вона, безперечно, дра-
тує. Річ у цілковитій безкарнос-
ті будівельного анархізму такого
роду.

Кодекс нашої країни про ад-
міністративні правопорушення
набув чинності... постановою
Верховної Ради Української
РСР ще 1984 року! Щоправда,
нині він рясніє сотнями допов-
нень, що демократизують його.
Зокрема, визначено державні
служби і чиновників, котрі ма-
ють право на складання актів
адмінпорушень і стосовно гро-
мадян, і юридичних осіб. Але
ось для ст. 97, присвяченої фа-
садно-архітектурним власним
вигдам, держслужбовців,

уповноважених їх фіксувати, за-
конодавці визначити забули.

Цю законодавчу прогалину
ми спробували заповнити на
міському рівні, поклавши від-
повідальність за стан фасадів на
балансоутримувачів.

Але! Щоб скласти акт право-
порушення на, приміром, без
дозволу засклений балкон май-
стер чи інженер жеку має зайти
в квартиру, зафіксувати паспор-
тні дані осіб, які мешкають у
ній і т. ін. А ось права на це у
нього немає. І це правильно.
Житло — недоторканне! Але й
демократія — це передовсім
громадянська відповідальність
кожного. А ось її саме у нашого
хваського народу не спостеріга-
ється...

Я вже не кажу про долю по-
дібних актів, якщо такі все-таки
складатимуть. Їх треба передати
до суду. А там... Процес може
затягнутися на роки, і в резуль-
таті порушник заплатить держа-
ві (навіть не в міську казну)
аж... 85 гривень штрафу. При-
писати у своєму рішенні приму-
совий демонтаж архітектурних
недоладностей — та на таке жо-
ден суд не наважиться. А якщо
наважиться, то «забуде» виписати
санкцію на вхід до привати-
зованої квартири. Те саме — і
стосовно юридичних осіб: прив-
атна власність недоторканна! І
це також правильно. Ось так і
живемо. Я сказав би, без право-
вого забезпечення демократи-
чних реформ у повсякденному
побуті громадянина.

Не так давно Президент вис-
тупив з ініціативою створення
адміністративних судів. Над чи-
новниками. На мою думку, та-
кі суди необхідні. І мають
приймати рішення й стосовно
громадян, і юридичних осіб, а
також адміністративних право-
порушників. Але для цього по-
трібний сучасний адміністратив-
ний кодекс. З урахуванням усіх
реалій. З урахуванням священ-
ного права власності. Але і з
безумовним захистом не менш
святих прав суспільства.
До того ж міським громадам
має бути надано найширші
повноваження. Приміром, у ра-
зі самовільного порушення
правил утримання тих самих
фасадів — не лише жалюгідний
штраф, а аж до конфіскації
житла. Безперечно, через суд, з
компенсацією фінансових
втрат відповідача, але без зволі-
кання. Як це робиться у всьому
світі. Тому ми і не побачимо на
фасадах Парижа, Лондона чи
Праги ані горезвісних «шпаків-
вень», ані технологічних атри-
бутів інформатики, ані незграб-
них самовільно модернізованих
під'їздів.

Певен, за цивілізованими
правилами житиме і міська гро-
мада Києва. І дуже скоро.

Публікацію підготував
ІГОР НАУМЕНКО.

Кого під кого «підставляють»?

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Мабуть, найближчим часом поважні компанії «УВЕКОН»,
«Deloitte & Touche» та «Апстрім-Експерт» наклінуть на се-
бе шквал критики. За те, що вони «сумлінно» виконують замов-
лення Фонду держмайна України з оцінки 25 відсотків акцій Ні-
копольського заводу феросплавів (НЗФ).

Збитки в сотні мільйонів гривень від такої «сумлінної роботи»
вже заплановано. Хитрість, до якої цього разу вдалися у ФДМ,
вираховується елементарно. Адже розрахунок ФДМ — на справ-
ді дуже авторитетні компанії оцінювачів.

Оцінювачів поставили під удар

Пригадаймо історію кон-
курусу. Ще недавно ФДМУ
бравував додатковими умова-
ми до претендентів, уміло
відсікаючи неугодних йому
«женихів». А тепер, коли в
женихах залишився лиш один
(корпорація «Придніпров'я»),
Фонд вимагає калим за саму
наречену, забуваючи, що раз-
ом з нареченою шасливчи-
кові дістанеться і будинок, і
ділянка, і дача на додачу.

Уточнімо. В так званих
«інших» умовах конкурсу ціл-
ком чітко записано: до угоди
з купівлі-продажу акцій БАТ
«Нікопольський завод ферос-
плавів» входить положення
про передачу переможцеві в
управління пакета акцій цього
товариства, який закріпле-
но в держвласності і стано-
вить 25 відсотків плюс одна
акція статутного фонду, а та-
кож право на придбання дер-
жпакета акцій, що залишив-
ся.

Викладено кучеряво, але
загалом зрозуміло: йдеться
про саме ті «будинки, ділянку
і дачу на додачу». Про те,
про що ані слова в контракті
з оцінювачами. Перечитайте
повідомлення ЗМІ — оціню-
вач має оцінити лише блоку-
ючий пакет акцій. А решту 25
відсотків, що перетворюють
його на контрольний?

Мабуть, хтось вирішив, що
такий доважок неістотний.
Невже не бачать різниці між
реальною вартістю 25-відсот-
кового пакета акцій і його
вартістю в реальних умовах?
Якщо так, то визначена ек-
спертами цифра — десть 40
мільйонів гривень — ніколи
не фігуруватиме у звітах ни-
нішніх оцінювачів.

З цієї-таки причини задек-
ларована Приватбанком ціна
купівлі в 540 мільйонів гри-
вень — цілком об'єктивна. Як
грамотний інвестор, Приват-
банк реально розрахував свої
вигоди. Що тут незрозуміло?

Та якщо передбачити, що
конкурс все-таки відбудеться
за заданими умовами, неваж-
но підрахувати збитки, які
звляться на державну шню.
Вони дорівнюватимуть 540
мільйонам, не враховуючи
суми, визначеної незалежним
оцінювачем. Ця сума, зрозу-
міло, буде на сотні мільйонів
менша.

Чи вміють червоні держчиновники?

Дуже хотілося б подивити-
ся в очі урядовцям, коли во-
ни дізналися, що Приватанк
готовий продемонструвати
журналістам розпечатаний
конверт з офіційною комер-
ційною пропозицією. Як і бу-
ло відповідально заявлено го-
ловою правління банку, вона

становить 540 мільйонів гри-
вень. Якщо пам'ятаєте, офі-
ційні особи вибачалися за те,
що назвали слова банкіра
блефом. Мовляв, преса поп-
лутала.

Нічого не переплутано.
Слово «блеф» пролунало. І
довго потім гуляло в різних
виданнях.

Утім, цим панам червоніти
не звикати. Точніше, не зви-
кати червоніти. Сподівання
Фонду зі змінним успіхом не
виправдовували то закордон-
ні інвестори, то визначені
ним самим — наші, то фізич-
ні особи, то суди і завжди —
демократичні засоби масової
інформації. Врешті-решт, як
«неминуче зло» Фонд сприй-
няв, що з претендентів на фі-
нішню пряму виийшла лише
корпорація «Придніпров'я».
Чому — зло? Та тому, що за
своїм походженням слово
«конкурс» має споріднену ос-
нову зі словом «конкуренція».
Конкурсу з єдиним гравцем
не буває. За правилами бо-
ротьби перемогу в разі відсу-
тності суперників на конкурсі
присуджують лише тоді, коли
один із суперників не з'я-
виться на змагання. А у ви-
падку з продажем НЗФ су-
перників не допустили на
ринг арбітри. Нонсенс.

Тепер замислімося про
перспективу. Називаючи
ефективними власниками
близькі до «Інтерпайпу» ко-
мпанії, Фонд виправдовував їх
колишні провальні показни-
ки (за останні три роки чист-
тий прибуток НЗФ упав уп'я-
теро) складними умовами
ринку. Навіть якщо погоди-
тися з цим, як зрозуміти, що
критеріями майбутнього
ефективного управління Ні-
копольського феросплавним
визначено практично ті самі
неефективні показники най-

складнішого року? За логікою
Фонду держмайна, і багатий
урожай неодмінно обернеться
національним лихом. Коли
вже почнуть червоніти наші
чиновники?

...Коли в середині травня
шановні «УВЕКОН»,
«Deloitte & Touche» та «Ап-
стрім-Експерт» представлять
результати своєї оцінки,
Фонд, звісно, «незалежно»
стоятиме осторонь. Мовляв,
претензії — не до нас. І вий-
де, що відповідальність за
низьку ефективність конкур-
су начебто лягатиме на оці-
нювачів.

Результати під питанням

Передбачати — річ невдяч-
на. І все-таки ризикну. Дер-
жава за свій блокуючий пакет
одержить значно менше, ніж
540 мільйонів гривень. За 25
відсотків акцій НЗФ, що за-
лишаються в державній влас-
ності, виручать ще менше.
Сукупна вартість обох пакетів
буде менша за прогнозовані
Фондом «більш як 500 міль-
йонів». Мине ще чимало ро-
ків, перш ніж скарбниця до-
бере (та чи добере взагалі?)
недоодержаний від торгів
прибуток. Нікопольський за-
вод посилює свою орієнта-
цію на імпорتنу сировину,
завдаючи шкоди національ-
ній гірничодобувній галузі.

І все-таки вихід із цієї си-
туації, гадаємо, є. Шукати його,
напевно, слід у суді. Адже
у створенні справді прозорих і
рівноправних умов на прива-
тизаційних конкурсах запі-
кавлені всі. З якнайбільшою
кількістю глядачів і преси, які
не допустять, щоб рефері
мордував одного із суперни-
ків.

Сергій КОРОБКОВ.

ОГОЛОШЕННЯ

Баланс АКБ «Базис» на 1 квітня 2003 року

(тис. грн)			
Рядок	Найменування статті	01.04.2003р.	01.01.2003р.
АКТИВИ			
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ та цінні папери, емітовані НБУ	29800	14167
2.	Кошти в інших банках	20400	15397
3.	Цінні папери на продаж	523	480
4.	Кредити та заборгованість клієнтів	92618	87486
5.	Інвестиційні цінні папери	640	0
6.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	266	11
7.	Основні засоби та нематеріальні активи	28206	24177
8.	Нараховані доходи до отримання	1566	1550
9.	Інші активи	5705	11922
10.	Усього активів	179724	155190
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
11.	Кошти клієнтів	142744	120626
12.	Нараховані витрати до сплати	373	295
13.	Інші зобов'язання	8560	8282
14.	Усього зобов'язань	151677	129203
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
15.	Статутний капітал	15000	15000
16.	Акції, що викуплені в акціонерів	(196)	(199)
17.	Резерви	3998	3998
18.	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	2815	847
19.	Результат минулих років	1533	1533
20.	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	4807	4807
21.	Результат поточного року	90	0
22.	Усього власного капіталу	28047	25987
23.	Усього пасивів	179724	155190

Звіт про фінансові результати АКБ «Базис» на 1 квітня 2003 року

(тис. грн)			
Рядок	Найменування статті	01.04.2003р	01.01.2003р
1	Чистий процентний дохід	3189	2950
2	Чистий комісійний дохід	191	992
3	Чистий торговельний дохід	1447	96
4	Інший операційний дохід	147	80
5	Усього доходів	4974	4118
6	Загальноадміністративні витрати	(1717)	(2162)
7	Витрати на персонал	(1063)	(723)
8	Прибуток від операцій	2194	1233
9	Витрати на безнадійні борги	(1480)	(64)
10.	Прибуток до оподаткування	714	1169
11.	Податок на прибуток	(624)	(403)
12.	Прибуток після оподаткування	90	766
13.	Чистий прибуток/збиток банку	90	766

Примітка «Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках АКБ «Базис» на 1 квітня 2003 року

(тис. грн)				
Рядок	Найменування статті	01.04.2003р.	01.01.2003р.	Зміни
1.	Гарантії, що надані клієнтам	147	147	0
2.	Надана застава	2615	2615	0
3.	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	96	96	0
4.	Усього	2858	2858	0
Голова Правління Головний бухгалтер		Корсунська В. Г. Сенічкіна І. В.		

Голова Правління Корсунська В. Г.

Головний бухгалтер Сенічкіна І. В.

Господарський суд Харківської області 61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд по справі № 31/43-02 від 17.12.2002 р. визнано банкрутом СТОВ «Зоря» (с. Вишневе, Балаклійського р-н, Харківська обл., код ЄДРПОУ 00708319) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Сорокіна Михайла Івановича (ліц. № АА 047711 від 02.10.2001 р.) т.(057) 770-15-87, м. Харків, вул. Добролюбова, 18, кв.184.

ЗАТ «АГРОІНВЕСТ» розташоване у с. Сверхлове, Комінтернівського району, Одеської області об'являє про реорганізацію ТОВ «АГРОІНВЕСТ», яке є його правонаступником та відповідає усім зобов'язанням ЗАТ «АГРОІНВЕСТ».

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ,3а) порушив справу № 11/38 б про банкрутство Попаснянської районної спілки споживчих товарів (м. Попасна, Луганської області, вул. Чехова, 24) ідентифікаційний код № 05439999. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мерзлякова І. Е. Ліцензія АА № 484229 від 12.02.03р.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Господарський суд Донецької області по справі 33/152Б постановою від 03.04.03 р. відкрите акціонерне товариство «Племінне птахи-ницьке господарство сучасне «Ясинуватський», 86041, п. Красний Партизан, Ясинуватський район Донецької області, ЄДРПОУ 00852016, п/р 26007300027001 в АПБ «Україна» м. Донецьк, МФО 334248, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Фурсова Віталія Гавриловича, ліцензія 250245, який мешкає: 83000, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 140/161, тел. (062) 337-35-57.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 08.04.2003 року в справі № Б 29/33/03 товариство з обмеженою відповідальністю «Алтан» (код ЄДРПОУ 31685022, адреса: м. Дніпропетровськ, узвіз Калініна, 1) в порядку ст. 52 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнано банкрутом, відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рябчина С. В. (ліц. № 047946, адреса: 49700, м. Дніпропетовськ, вул. Панікахі, б. 2). Кредитори можуть в місячний термін направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

Правління БАТ «Універсам № 22»

Повідомляє, що Позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 9 червня 2003 року об 11.00 за адресою: Київ-225, проспект Манковського, 17. Реєстрація акціонерів та їх представників для участі у зборах розпочнеться 9 червня 2003 року о 10.00 години за тією ж адресою.

Порядок денний:
Про обрання членів Спостережної ради товариства.
Про обрання членів Ревізійної комісії товариства.
Питання про передачу влення реестру власників іменних паперів товариства.
Для участі у зборах акціонерам необхідно мати паспорт, представникам акціонерів, паспорт та документ, що підтверджує повноваження представника акціонера, оформлений відповідно до чинного законодавства.

Господарський суд Сумської області (40040, м. Суми, вул. Рибалко, 2):
Постановою від 03.03.03 р. по справі № 5648-15/203 визнав банкрутом Спільне підприємство Глухівська міжрайбаза (пошто-ва адреса: Сумська обл., м. Глухів, вул. Пролетарська, 1, ід. код 05399219);
Постановою від 17.03.03 р. по справі № 5506-7/194 визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Глухівський «Райаг-рохім» (поштова адреса: Сумська обл., м. Глухів, вул. 40 років Перемоги, 56, р/р 26005528 в Глухівській філії АПББ «Аваль», МФО 337524, код 05490664);
Постановою від 20.03.03 р. по справі № 6442-7/252 визнав товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Запілля» (поштова адреса: 42417, Сумська обл., Краснопільський р-н, с. Запілля, р/р 260063025 в СОД АПББ «Аваль», МФО 337483, код ЄДРПОУ 03779351).
Ліквідатор Сисєєв О. В. ліцензія серії АА № 315441 (адреса: м. Суми, вул. Петропавловська, 86, кімн. 7).

Три мрії одного козака

Олександр Мукієнко родом з Херсонщини. А в Любимівці Михайлівського району Запорізької області минуло його дитинство. То були часи, коли ще люди в тих краях йшли на роботу і з роботи с пісню. В юності такі обставини вельми підносили. Хотілося літати! Так, він мріяв стати льотчиком. Але співати почав з того віку, коли в льотчики ще не беруть. Співав у шкільній та сільській самодіяльності, згодом в запорізькій капелі «Титан», в ансамблі пісні і танцю Балтфлоту. Вчився у Києві, в Республіканській студії естрадно-циркового мистецтва. З 1971 року Мукієнко — соліст Луганської філармонії (тоді там працювали Ю. Богатиков, Г. Мурзай, В. Фісун).

Згодом запросили до Ленінградської облфілармонії, потім до Ленконцерту. Тож льотчиком він не став. Але з'явилася інша мрія: створити великий ансамбль пісні і танцю. І завдяки ентузіазмові і бо- жій допомозі, це зроблено: ансамбль із семи артистів збільшився до 60 (хор, балет, оркестр, солісти). Він має назву «Ансамбль пісні і танцю козаків Північно-Західного козацького округу Олександра Мукієнка». Ось уже вісім років колектив виступає в Росії і за кордоном (США, Японія, Швейцарія, балетна група гастролювала в Китаї; знову збирається до Японії та Фін-

ляндії). Але найвизначніше — репертуар ансамблю на 80 відсотків український! Для самого Мукієнка, як для соліста, це завжди було так: поруч з неаполітанськими і російськими романсами він обов'язково співав і українських народних пісень, і відомі «Два кольори», «Рідна мати моя», «Києве мій». Але й весь ансамбль такий, вони й «Ой, ти, Галю...» співають, і козацькі танці танцюють. До того ж роблять це не архаїчно, свіжо, вносячи власні фарби в палітру давнього мистецтва. А гімн ансамблю — «Сяяли на сонці шаблі запорозькі» — виконує весь хор, оркестр і балет!

Ось вже десять років Мукієнко є видатним діячем Українського товариства в Санкт-Петербурзі, його обрано до управлінського комітету Української автономії північної столиці Росії. Він робить великий внесок у пропаганду культури своєї батьківщини в Росії і в світі. Не відмовляє у спонсорській допомозі, наприклад, дитячому ансамблю «Мрія» (Санкт-Петербург). Він начальник відділу культури Північно-Західного козацького округу при управлінні президента РФ з питань козацтва. Його нагороджено «Хрестом 4-го ступеня за заслуги перед козацтвом».

Але є ще одна мрія в Олександра Мукієнка — показати свій ансамбль на концертних майданчиках України.

На знімках: Олександр Мукієнко і ансамбль його мрії.

Оксана ЧИСТА.

Не кожен пожежний

ЗНАЙ НАШИХ!

Щороку в Криму трапляються пожежі. Лише 2002 року навколо Севастополя згоріло 50 га реліктового лісу. Зважаючи на відсутність під'їзних шляхів, скелястий рельєф, загасити лісову пожежу практично неможливо. Було неможливо, доки не з'явився в Севастополі пожежний вертоліт МІ-14 ПЖ. Зі списаного бойового вертольоту МІ-14 головний конструктор, полковник запасу Станіслав Ткач-борода разом з колективом колишніх військових льотчиків, інженерів, техніків створив ба-

гатоцільовий цивільний.

За десять хвилин машина спроможна залпом у чотири тонни води загасити пожежу площею в гектар. Дитя Севастопольського авіапідприємства «Пасат» у змозі не лише гасити пожежі. МІ-14 ПЖ може працювати як рятувальник, коли треба зняти зі скелі горе-туристів, рибалок з крижини або підняти людей з судна, що зазнає біди. До того ж робить він це не лише за допомоги зовнішньої лебідки. Вертоліт може прийняти на борт людей, здійснивши посадку просто на воду! Два роки гвинтокрилий пожежник працював у Туреччині, заслужив подяку місцевого уряду, а в цей час горіли кримські ліси...

Одна година роботи вертольоту за кордоном коштує приблизно 2,5 тисячі доларів. У нас — 800. Але й тих довго не могли знайти. Але нині МІ-14 ПЖ здобув постійну прописку в Севастополі.

— Коли б моя воля, — каже головний конструктор, — я по всій Україні зібрав би зіржаві вертольоти, щоб дати їм друге життя. Навіть власними силами маленьке авіапідприємство зі штатом у 32 особи може за рік вдихнути нове життя в чотири списані військові вертольоти.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.
На знімку: вертоліт МІ-14 ПЖ.

Фото автора.

А скільки калорій у порожній пляшці?

ОТАКО!

До відкриття оригінального способу заробити собі на життя привела індуса Пі Артанарі Свами... невдала спроба самогубства. 18 років тому, перебуваючи у стані глибокої депресії, Свами розтер на порошок осколок пляшкового скла і вжив смертельне, на його думку, товчене скло, висипавши його у склянку з водою.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Коли Свами прокинувся живий і здоровий, депресію як рукою зняло («самогубець» почувався так добре, що могло здатися, що скло не лише цілком переварилося, а й мало лікувальну дію). Він одразу побіг хвастатися своїми «скляними» подвигами знайомим. Дивлячися на зовсім здорового чоловіка, який стверджував, що він напередодні гарненько попоїв скла, ті не поспішали вірити своєму приятелеві. Бідоласі нічого не залишалося, окрім як проводити на очах у враженої публіки наочну демонстрацію своїх неординарних здібностей.

Досить довго Свами їв скло зовсім безплатно, так би мовити, з любові до мистецтва. Проте одного разу йому спало на думку продавати своє вміння. Ось уже 18 років Свами розважає не лише своїх друзів, а й ширшу аудиторію, виступаючи з відповідним шоу, в якому поїдає шматки скла і навіть вживає порожні пляшки цілими.

До того ж почувається 45-річний індієць цілком здоровим, і про суїцид більше не думає. За словами самого Свами, він може з'їсти практично будь-яке скельце, повідомляє агентство Mignews.

Лео, котрий схожий на лева

РЕКОРДИ

Щороку в Книзі рекордів Гіннесса з'являються нові рекордсмени й досягнення. За останніми даними, найдовшою кішкою у світі став рудий звір на прізвисько Лео, який мешкає зі своїми хазяями в Чикаго.

Важить Лео приблизно

15,5 кг, а довжина його від кінчика носа до кінчика хвоста становить 121,9 см. Власники kota кажуть, що, як і всі представники родини кошачих, їхній Лео — тип неслухняний і задикуватий, так і воліє щось поцупити з кухонного столу. Краденого кіт не їсть, а старанно складає в місцях важ-

кодоступних. Він зовсім байдужий до їжі домашнього приготування, але із задоволенням їсть котятий сухий корм, сир і зелень з овочами. Ветеринар Скотт Ровнер, який особисто вимірює і перевіряє всіх тварин, що претендують на звання рекордсмена, вагою kota-богатира не занепокоєний.

Минає ірине!
С Весною Вже, счастья,
Дорова. Wlaima /Mignews/
2003

■ 1616 р. Померли класики світової літератури Сервантес і Шекспір. ■ 1836 р. Вийшов перший номер заснованого Пушкіним журналу "Современник". ■ 1848 р. У Львові створено політичну організацію "Руський собор". ■ 1923 р. Народився письменник Василь Земляк ("Лебедина згряя", "Зелені Млини"). ■ 1951 р. В Радянському Союзі створено Олімпійський комітет. Приєднання СРСР до олімпійського руху. ■ 1959 р. Розпочав роботу Перший з'їзд журналістів України, на якому було створено республіканську Спілку журналістів.

Наочна агітація за любов

ФЕСТИВАЛІ

За останні роки ми встигли призабути, що мистецтво плаката не обмежується виготовленням рекламних постерів, а «наочна агітація», як колись іменували плакати, може спонукати не лише до купівлі-продажу-споживання, а й до пропагування вічних цінностей. Саме про це кожні три роки нагадує фестиваль — Триєнале екологічного плаката та графіки, який відкривається завтра в Києві.

Його ініціатор Олег Векленко — відомий український художник, професор Харківської державної академії дизайну та мистецтв, який 1996 року за збігом обставин став ліквідатором аварії на Чорнобильській АЕС. Побачивши на власні очі крихісткість нашого світу й людського існування, Олег Векленко переконався, що живим нервом сучасної цивілізації, а отже й сучасного мистецтва, є саме екологія. Перший фестиваль екологічного плаката відбувся в Харкові 1991 року. В ньому взяли участь провідні дизайнери та графіки з усього світу — на відміну від дорозного живопису й громізд-

ких інсталяцій, плакат і графіку легше тиражувати та транспортувати. Нині в Олега Векленка унікальна колекція найкращих у світі сучасних плакатів, яка налічує дві тисячі експонатів. Ані міська влада Харкова, ані Міністерство культури України поки що до цієї колекції цікавості не виявили. Зате на зібрані Векленком плакати звернули увагу москвичі: у ретроспективний показ, який відбудеться восени у столиці Росії, поряд із демонстрацією кращих робіт фестивалю, пройдуть також персональні виставки таких грандів світового дизайну, як Казу маса Нагаї (Японія), Юрій Сурков (Росія), Девід Девід Рис (Велика Британія), Кан Тай Сунг (Китай), Лекс Древінський (Німеччина) та ін.

Цього року на конкурс надіслано 900 робіт від більш як 300 учасників із 23 країн. Залишається сподіватися, що ще через три роки актуальність чистого повітря дійде й до чиновників від культури. Все-таки одним повітрям ди- хаємо.

Лєся ГАНЖА.

На знімку: «Сковорода» Геріка Майкла (США).

Вічне золото куполів

Днями виповнилося 75 років заслуженому діячеві мистецтв України, почесному члену Академії архітектури України, професору Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури Юрію Химичу.

Архітектор за освітою і художник за покликанням, Юрій Іванович майже все своє творче життя присвятив вивченню та зображенню визначних пам'яток архітектури і культури. З пензлем та олівцем він побував у Пскові і Новгороді, в Білорусії й на Кавказі, у Ленінграді й Прибалтиці, в багатьох країнах Європи. Та завжди найбільше надихали художника пам'ятки рідної землі. На сотнях малюнків, виконаних тушшю, аквареллю чи гуашшю (їх чи не найбільше), — вулички Львова, дерев'яні церкви Закарпаття, величні древні храми Києва, Чернігова, інших міст України.

У професора Химича — сотні талановитих учнів, серед яких чимало відомих архітекторів, дизайнерів, археодів, художників-графіків. Його роботи експонуються в музеях багатьох країн.

З нагоди ювілею художника в Національній академії образотворчого мистецтва та архітектури минулого понеділка відкрито виставку його робіт.

Олександр БАКУН.

Юрій Химич. Києво-Печерська Лавра. "Березень". Гуаш. 1998 рік.